

Sankti Frans fyri býráðið

Jógvan Arge

varaborgarstjóri úr Tjóðveldi

Málið um framhaldsdeild í Sankta Frans skúla er ikki liðugt viðgjørt í Tórshavnar býráð. Eftir

almenna fundin herfyri, tá borgarstjórin lovaði, at málið varð tikið upp aftur, hevur ein viðgerð verið yvir háls og herðar í umsitingini og í mentamálanevndini.

Her málaði umsitingin tankarnar og ætlanirnar um framhaldsdeild í Sankta Frans eins svartar og burturvið sum nevndarformaðurin Helena Dam á Neystabø ger á in.fo í dag. Her var ongin glotti at hóma í nøkrum setningi.

Málið er kortini ikki avgreitt av býráðnum fyri tað, um ein tepur meiriluti í mentamálanevndini tók avgerð um ikki at gera eftir ynskinum hjá foreldrum at børnum í Sankta Frans.

Undirritaði hevur kravt málið til viðgerðar í býráðnum, so skjótt, sum til ber. Har kann málið so standa sína avgerandi roynd. Ymsar meiningar eru millum býráðslimir um spurningin at hava eitt sindur av framhaldsdeild í miðbýnum.

Tí ber ikki til at siga í dag, at málið er avgreitt. Tann avgerandi stóðutakanin er tann, sum Tórshavnar býráð tekur á komandi býráðsfundi.

Um málið fellir ella verður samtykt í býráðnum ber heldur ikki til at siga, fyrr enn býráðsfundurin hevur verið.

Hvordan Eik lumpede TAKS

Den 25. maj sprang Eik ud som stripper. Eik valgte at give offentligheden indblik i, hvorledes banken har haft held til at bringe et tab på 0,5 milliard kroner i den gamle Eik Banki til fradrag i sin skattepligtige indkomst, selv om Finansiel Stabilitet har afholdt tabet. Det er historien om en kynisk ledelse og om TAKS, der lod banken føre sig i dansen om et fradrag til en værdi af 90 millioner kroner.

Jørn Astrup Hansen

Direktør i Eik Banki

oktober 2010 - april 2011

Den 25. maj 2016 offentliggjorde Eik Banki en korrespondance med en journalist ved KVF, som dagen forinden havde en udsendelse om "Skattamálið". Som direktør i banken i vinteren 2010-11 indsat af Finansiel Stabilitet skal jeg tillade mig et par bemærkninger.

Det særegne ved "Skattamálið" er, at den ledelse, som siden april 2011 har haft ansvaret for Eik Banki, og som er uden førstehåndskendskab til rekonstruktionen af banken i 2010-11, ganske har fordrejet forløbet. Ledelsen konsulterede ikke Finansiel Stabilitet, der var operatør på rekonstruktionen. Ledelsen orienterede end ikke Finansiel Stabilitet om, at den havde besluttet sig for at omskrive historien.

TAKS får den forkerte balance

Punkt 6 i bankens notat af 25. maj 2016 er helt centralt for en forståelse af sagen. I april 2014 bad TAKS om at få tilsendt åbningsbalancen for P/f Eik Banki Føroya med de overtagne aktiver og passiver, herunder en mulig goodwill, optaget til handelsværdi (markedsværdi). Åbningsbalancen er bestemmende for den skattemæssige behandling af rekonstruktionen af Eik. Efter gældende skatteregler og sædvanlig praksis er den skattemæssige åbningsbalance sammenfaldende med den regnskabsmæssige åbningsbalance.

Hvor heldigt, at Eik pr. 14. oktober 2010 netop havde udarbejdet en åbningsbalance. Her var de overtagne aktiver optaget til 10.965 millioner kroner og forpligtelserne til 11.479 millioner kroner. Goodwill var optaget til nul kroner. Åbningsbalancen var godkendt af bankens direktion og bestyrelse samt revisionen. Åbningsbalancen var en realitet. Det var ikke eitt uppskot, soleiðis sum Astrup ynskti, at støðan átti at sæð út. At åbningsbalancen havde officiel eksistens ses også af, at Eik lagde den til grund for det reviderede og offentliggjorte regnskab for 2010-11.

Men Eik sendte i maj 2014 den forkerte balance til TAKS. Eik sendte en præliminær åbningsbalance – en proforma balance pr. 1. oktober 2010. I proforma balancen var de overtagne aktiver bogført til en værdi af 11.509 millioner kroner, medens forpligtelserne var bogført til 11.485 millioner kroner. De bogførte værdier var hentet i P/F Eik Banki's bogholderi pr. 30. september 2010. I åbningsbalancen er de overtagne aktier og passiver derimod opgjort til markedsværdien på overtagelsestidspunktet. Det var den opgørelse, som TAKS bad om – men ikke fik. Men hvad sagde TAKS, som nu sad med den forkerte balance? Ingenting.

538 mio. kr. i merafskrivninger

Det ses, at proforma balancen pr. 1. oktober 2010 indeholdt nettoaktiver til et beløb af 24 millioner kroner, medens åbningsåbningsbalancen indeholdt nettopassiver til et beløb af 514 millioner kroner. Blot ved at fremsende en forkert balance til TAKS bjærgede Eik (læs TF Holding) sig et afskrivningsgrundlag på 538 millioner kroner. Beløbet indeholder Finansiel Stabilitets tab som garant for forpligtelserne i den gamle Eik Banki. Det er et tab, der selvsagt ikke kan føre til fradrag i den nye banks skattepligtige indkomst. Hverken so oder so.

Når bestyrelsens mangeårige næstformand, Gunnar í Liða, til KVF udtaler, at TAKS har fået alt, som TAKS har spurgt om, er det ikke korrekt. TAKS bad i april 2014

om bankens åbningsbalance. Den fik TAKS ikke.

Eik binder TAKS en historie på ærmet

Videre oplyser Eik i punkt 6 i notatet til KVF, at banken havde trukket 477 millioner kroner fra i sin selvangivelse (for 2011, jah). Og så fortsætter banken: Vit vistu harnæst á, at henda upphædd svaraði til tey tap, sum bankin staðfesti i tíðarskeiðnum oktober 2010 til áleið februar/april 2011 (medio februar 2011, jah). Det er en forkert fremstilling.

Banken nedregulerede i perioden medio oktober 2010 - medio februar 2011 værdien på overtagelsestidspunktet af de overtagne aktiver og passiver med 538 millioner kroner. Det drejer sig ikke om tab, der er konstateret (staðfest) i perioden. Det drejer sig om reguleringer af den præliminære åbningsbalance, der er konteret (ikke konstateret) i perioden. Netop fordi reguleringerne ikke vedrører den nye bank, er de i åbningsbalancen efterposteret over egenkapitalen.

En formand på glat is

I et bemærkelsesværdigt interview til Útvarpið den 18. februar 2016 udtalte bankens bestyrelsesformand om underbalancen på 514 millioner kroner i den gamle bank, at det er et tab, som er opstået i det selskab, vi driver i dag. Det er forkert. Tabet har aldrig passeret balancen i den nye bank, der ifølge åbningsbalancen startede sin tilværelse med en egenkapital på

1.486 millioner kroner. Interviewet med formanden er nok et genhør værd.

Adspurgt om tabet på 514 millioner kroner ikke er afholdt af Finansiel Stabilitet som garant under bankpakke 1, svarede formanden: Nej, det mener jeg ikke! Men hvad mener formanden da? Mener han, at Finansiel Stabilitet har fusket med afregningen af tabet på P/F Eik Banki? Eller mener han, at Finansiel Stabilitets tab på Eik Banki under konkurs udmærket kan bringes til fradrag i den nye banks skattepligtige indkomst?

Mener formanden, at det samme tab kan gøres gældende to gange – først af Finansiel Stabilitet og dernæst af Eik Banki? Mener han, at Eik kan foretage fradrag for et tab, som banken ikke har haft? Og hvad siger de pengeinstitutter, der under bankpakke 1 havde påtaget sig en kollektiv selvrisko, og som i marts 2011 dækkede Finansiel Stabilitets tab på den gamle Eik Banki?

Det er svært at følge formandens forbløffende argumentation. Særligt svært i betragtning af, at han i forbindelse med sin tiltræden i april 2011 modtog et notat om de skattemæssige konsekvenser af en regulering af bankens præliminære åbningsbalance. Tilsyneladende har formanden forlist notatet. Og hvad værre er, formanden forsømte at orientere sine kolleger i bestyrelsen om notatet, inden han forliste det.